

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Prima instanță: Judecătoria Bălți (jud. E. Grumeza)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. T. Duca, D. Pușca, A. Albu)

Dosarul nr. 2r-462/14

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele completului
Judecători

Svetlana Novac
Tatiana Vieru
Oleg Sternioală

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de către Istrati Artur împotriva încheierii din 20 martie 2014 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea lui Mangîr Ștefan împotriva lui Istrati Artur cu privire la încasarea împrumutului și a dobînzii de întîrziere,

a c o n s t a t a t:

La 19 noiembrie 2012 reclamantul Mangîr Ștefan a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Istrati Artur, solicitînd încasarea împrumutului și a dobînzii de întîrziere.

În motivarea acțiunii a indicat că, Lozan Veaceslav în calitate de împrumutător a transmis cu titlu de împrumut în proprietatea pîrîtului cet. Istrati Artur bani în sumă de 127000 Euro. Pîrîtul s-a obligat să restituie această sumă de bani pînă la data de 30 decembrie 2010. Contractul a fost încheiat cu titlu gratuit, iar dovada în scris a contractului este recipisa semnată de către pîrît. Totodată între Lozan Veaceslav și Mangîr Ștefan a fost încheiat contractul de cesiune de creanță, conform căruia Lozan Veaceslav în calitate de cedent, a cesionat lui Mangîr Ștefan creanța sa față de debitorul Istrati Artur, ce rezultă din contractul de împrumut și constă în dreptul de a pretinde la plata sumei de 127 000 Euro. Din momentul încheierii contractului de cesiune a creanței Lozan Veaceslav este substituit de Mangîr Ștefan în drepturile ce decurg din creanță. Pînă la depunerea cererii de chemare în judecată, pîrîtul nu a restituit lui Lozan Veaceslav împrumutul, ignorînd cu rea-credință obligațiile contractuale.

Astfel reclamantul a solicitat adoptarea unei hotărîri privind încasarea silită de la pîrît a împrumutului bănesc în mărime de 127000 Euro și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 05 iulie 2013 a Judecătoriei Bălți, cererea lui Mangîr Ștefan către Istrati Artur cu privire la încasarea împrumutului și a dobînzii de întîrziere a fost admisă și s-a hotărît: se încasează de la Istrati Artur în beneficiul lui Mangîr Ștefan datoria în mărime de 2 108 200 lei; dobînda de întîrziere în mărime de 630 016 lei; cheltuieli de judecată și taxa de stat.

La data de 17 februarie 2014 apelantul Istrati Artur a depus apel împotriva hotărârii din data de 05 iulie 2013 a Judecătorei Bălți. Prin încheierea din 20 martie 2014 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea lui Istrati Artur privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituit apelul declarat de Istrati Artur.

La 31 martie 2014, recurentul Istrati Artur a declarat recurs împotriva încheierii din 20 martie 2014 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului casarea încheierii, cu repunerea în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, Curtea de Apel Bălți a apreciat probele administrate la dosar în mod arbitrar, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Instanța de apel a ignorat faptul că cet. Istrati Artur nu a cunoscut despre procesul intentat împotriva sa, lipsesc dovezi de înștiințare cu privire la data ora și locul examinării cauzei. A mai indicat recurentul că examinarea cauzei a avut loc în lipsa lui și că nu a fost citat legal, prin ce i s-a încălcat dreptul la o judecare echitabilă.

Examinând temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. La caz, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la data de 05 iulie 2013.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recurentul Istrati Artur a depus cererea de apel peste termenul de 30 zile, prevăzut de art. 362 alin (1) CPC, ignorând vădit prevederile acestei norme de drept

Actele cauzei atestă, că recurentul a fost citat de nenumărate ori cu scrisoare cu aviz despre data ședinței de judecată la toate adresele indicate de intimat, avizele de recepție fiind remise în adresa instanței fără executare (f.d.63-75). Conform informației de la ÎS”CRIS” Registru Biroul Evidență și Documentare a Populației Călărași din 08.05.2013, apelantul nu are viză de reședință (f.d.76).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 18.04.2013 a fost dispusă citarea publică a apelantului pentru 11.06.2013 ora 14.00 prin intermediul Monitorului Oficial, avizul publicitar fiind anexat la materialele cauzei (f.d.77-78, 80). Potrivit procesului-verbal din 11.06.2013 a fost dispusă citarea publică a apelantului pentru 05.07.2013 ora 14.00 prin intermediul ziarului local Makler, avizul publicitar fiind anexat la materialele cauzei (f.d.82-84).

Deși, recurentul invocă motivul că nu a fost citat și nu a știut despre examinarea cauzei date, aflînd despre adoptarea hotărârii judecătorești abia la data de 03.02.2014, Colegiul menționează că, dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală (art.108) CPC.

La caz s-a stabilit cert că pîrîtul a fost citat la toate adresele posibile unde ar fi putut să-și aibă domiciliul conform datelor oficiale.

Astfel, pîrîtul a fost citat la adresa indicată de el însuși în contractul de împrumut – or. Florești, s. Gura Căinarului, la adresa indicată în buletinul de identitate ca fiind adresa de la domiciliu – mun. Bălți, str. Bulgară nr. 71, ap. 82.

Deoarece, pîrîtul nu s-a prezentat în ședințele de judecată, iar alte adrese unde poate fi citat nu au fost identificate de către reclamant și instanță, corect s-a procedat la citarea publică a pîrîtului, chiar de două ori, care se consideră o citare legală. Astfel, Colegiul consideră că acțiunile instanțelor judecătorești sunt legale și nu pot fi supuse criticii.

În conformitate cu art. 369 alin. 1 lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, recurentul în recurs a solicitat repunerea cererii de apel în termen. În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în conformitate cu prevederile art. 362 alin (3) CPC „*Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116*”.

La îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate, constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil și în privința acestor circumstanțe, instanța se expune încă în faza primirii cererii de apel prin prisma prevederilor art. 367, art. 369 CPC Republica Moldova.

Totodată, se impun și prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, mai exact de art. 46 par. 1, prin care R. Moldova și-a asumat angajamentul de a se conforma hotărîrilor definitive ale Curții în litigiile la care sunt părți și a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen. Admiterea spre examinare a apelului depus de apelantul Istrati Artur peste termen ar duce inevitabil la violarea art. 6 din CEDO.

Cu referire la prezentul litigiu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă constatările Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Melnic vs. Moldova (nr.6923/03, hotărâre din 14.11.2006) în care s-a reiterat, că articolul 6 §1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile lor. Omisiunea instanțelor judecătorești de a motiva refuzul de a accepta o obiecție potrivit căreia acțiunea era tardivă, a constituit o violare a acestei prevederi.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, temeiul invocat de către recurent nu este prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea din 20 martie 2014 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Istrati Artur.

Se menține încheierea din data de 20 martie 2014 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea lui Mangîr Ștefan împotriva lui Istrati Artur cu privire la încasarea împrumutului și a dobînzii de întîrziere.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală